

Ezdráš-Nehemjáš

Sedmý díl

Ezd 8

1. Představitelé těch, kdo vyrazili s Ezdrášem na cestu (verše 1-14)

Zde uvádí Ezdráš jména představitelů rodů, z nichž byli Izraelité, kteří se s ním vypravili na cestu do Jeruzaléma. Nejprve uvádí jména dvou představitelů kněžských rodů. Geršóm byl představitel rodů Pinchasova. Pinchas byl Áronovým vnukem, který proslul svou horlivostí pro Hospodina (viz Ex 6,25; Nu 25,6-15). V Ezd 8,33 je Pinchas uveden také jako předek Eleazara, který byl v Ezdrášově době knězem v Jeruzalémě. Daniel byl představitel rodů Ítamarova. Ítamar byl jedním ze synů prvního velekněze Árona (viz Ex 6,23; 28,1). Dále je zde uveden Chatúš, jako zástupce synů Davidových. Patřil zřejmě mezi potomky krále Davida.

Dále měla být uvedena jména představitelů dalších dvanácti rodů. Jména představitelů jsou však uvedena pouze u jedenácti rodů, protože u prvního rodu, rodu Šekanjásova, chybí jméno představitel rodu i počet mužů, kteří šli s Ezdrášem. Zřejmě jde o porušení textu v průběhu jeho opisování (verš 3). U dalších rodů máme vždy jméno alespoň jednoho jeho představitel a počet mužů, kteří šli s Ezdrášem. Samozřejmě musíme počítat s tím, že tito muži s sebou měli i své ženy a děti, jejichž počet tu ale není uveden. Otázkou je, proč Ezdráš neuvedl počet navrátilivších se mužů i u prvních tří rodů. Pozoruhodná je zmínka ve verši 13: „*Z Adonikamových synů ti poslední.*“ (ČEP) Lze to chápat tak, že z tohoto rodu to byli ti poslední, kdo opustili Babylon. Sečteme-li uvedené počty mužů, vyjde nám číslo 1496.

Tento seznam může sloužit jako další z dokladů Boží věrnosti Izraeli. Bůh nenechává svůj lid zaniknout, ale obnovuje ho. Obnovuje svůj lid v jeho původní zemi jako společenství ctitelů Hospodinových. Množství lidí, kteří šli s Ezdrášem je dokladem toho, že nad ním byla dobrá ruka Hospodina, jeho Boha. Když Bůh na nejrůznějších místech buduje a obnovuje církve, také se to vždy týká řady konkrétních lidí. Je to celá řada jmen těch, kteří uposlechli Boží zavolání a vydali se za Kristem. Boží strategií však vždycky je vytváření společenství věřících. Tak Bůh jednal v době Ezdrášově a jedná tak i dnes. Kristus nás volá k následování. Volá nás k tomu, abychom opustili své jistoty a upnuli se na něho samého (srov. Mt 10,39; L 14,25-33). Volá nás každého osobně a dává nás dohromady s těmi, kdo uposlechli jeho zavolání stejně jako my (srov. Ef 4,1-16).

2. Doplnění chybějících lévijců (verše 15-20)

Ke shromáždění u přítoku řeky Ahavy došlo zřejmě v den, který je v předchozí kapitole uveden jako datum nástupu cesty do Judska, tedy v první den prvního měsíce (Ezd 7,9). U Ahavy byl jakýsi přípravný sběrný tábor pro cestu do Judska. Ezdráš ovšem zjistil, že tu nejsou žádní zástupci lévijců, kteří tvořili jakousi skupinu pomocných kněží. Ezdráš proto shromáždil skupinu předních mužů. Z nich pak vytvořil delegaci, kterou vyslal do místa, kde se lévijci nacházeli.

Vyslancům řekl přesně, co mají mluvit. Vzkaz byl určen především muži jménem Idó, představiteli místa Kasífja, kde lévijci a ostatní chrámoví služebníci žili. Nevíme, co bylo obsahem poselství. Můžeme však předpokládat, že se jednalo o slova, která měla Ida motivovat k uvolnění lévijců a ostatních pro cestu do Jeruzaléma. Ezdrášovo poselstvo bylo úspěšné, takže nakonec do sběrného tábora přišlo 38 lévijců a 220 chrámových nevolníků. I

v církvi mnohdy chybí služebníci určitého druhu. Je třeba se modlit, aby je Bůh dal (srov. Mt 9,37-38). Zároveň je však třeba oslovit ty správné lidi. Podobně jako to učinil Ezdráš u muže jménem Idó.

V úspěšném přivedení služebníků pro chrám viděl Ezdráš další projev Boží přízně. „*Dobrotivá ruka našeho Boha byla nad námi, ...*“ (v. 18, ČEP) Získání skutečných služebníků pro Boží dílo není a nemůže být výsledkem lidského nátlaku, vyjednávacích schopností a už vůbec ne manipulace. Je to výsledek Božího působení, je to projev Boží milosti.

Větší část těch, kdo přišli z Kasifji, tvořili chrámoví nevolníci (v. 20). Bible kralická zde o nich píše jako o „Netinejských“. To odpovídá zde použitému hebrejskému slovu נֶטִינִים, do češtiny přeložitelnému slovem „darování“. A to zase odpovídá vysvětlení, že David a jeho velmožové tyto lidi darovali ke službě levitům. Jejich totožnost a původ nejsou zcela jasné. Mohlo se původně jednat o neizraelské zajatce a otroky, kteří byli obřezáni a určeni pro pomocné práce v chrámu (srov. Nu 31,47; 1Pa 9,2). Patrně mezi nimi byli i potomci pohanských obyvatel Gibeónu (viz Joz 9,27). Postupem doby snad splynuli s Izraelci (Neh 10,29-30¹) a i hranice mezi nimi a lévijci se časem stírala.²

3. Další přípravy na cestu (verše 21-30)

Ezdráš se na cestu po duchovní stránce pečlivě připravil. Vyhlásil půst, který byl spojen s prosbami za bezpečnou cestu. Vidíme zde Ezdrášovu víru v Boha, která nespočívala jen ve slovech, nýbrž především v činech. Mohl od krále žádat ozbrojený doprovod, avšak styděl se tak učinit. Je pravděpodobné, že mu král ozbrojený doprovod i nabízel. Vzhledem k množství zlata a stříbra, které s sebou měli, by to bylo nanejvýš vhodné. Avšak Ezdráš před králem jasně vyznal svou víru v Boha (v. 22). Byl přesvědčen, že pokud jsou na cestě konání Boží vůle, Bůh je na jejich cestě ochrání i bez armády. Vždyť dobrotivá ruka Boží je nade všemi, kdo ho hledají. Kdyby Ezdráš a jeho společníci patřili mezi ty, kdo Boha opouštějí, pak by je jistě ani ozbrojený doprovod nezachránil. Proč se Ezdráš ostýchal vzít si ozbrojený doprovod? Možná měl za to, že takové jednání by se neslučovalo s jeho posláním, kterým bylo prosazovat podřízenost Hospodinovu zákonu. Ezdráš konstatuje, že Hospodin jejich prosby přijal (v. 23). To může znamenat, že přijali ujištění o zdatu své cesty ještě v táboře u Ahavy. Snad prostřednictvím slov proroků? Nebo tu Ezdráš ve svém vyprávění předbíhá a předem sděluje, že cesta byla úspěšná. I my se potřebujeme modlit, když vstupujeme do dalšího úseku své duchovní/životní cesty. To může být vstup do nové služby jednotlivců a sboru. Vstup do nového zaměstnání. Vstup do nového misijního úsilí apod.

Ezdrášova skupina měla s sebou velké množství majetku, které by jistě bylo vítanou kořistí pro jejich nepřátele a všelijaké lupiče. Šlo o zcela reálnou hrozbu. Takže zřeknutí se královského ozbrojeného doprovodu bylo skutečným projevem víry. Ezdráš se postaral o to, aby v dopravě i předání majetku byl pořádek, aby se nic nepoztrácelo. Proto určil dvanáct kněžských předáků, z nichž každý měl část majetku převzít, během cesty na tento svěřený díl dohlédnout a pak jej v Jeruzalémě poctivě předat příslušným osobám. Smysl verše 24 je snad ten, že dva z nich se jmenovali Šerebjáš a Chašabjáš, a s nimi bylo ještě 10 dalších, tedy dohromady 12. Šlo opravdu o velké bohatství: 650 talentů stříbra (19,5 nebo 39 tun), stříbrné nádoby o váze 100 talentů (3 nebo 6 tun), 100 talentů (3 nebo 6 tun) zlata. Dále je zmínka o 20 zlatých koflících (pohárech) po tisíci darejích (v. 27). Dareikos (H. ADARKÓN) byl perskou zlatou mincí. Každý z oněch dvaceti koflíků tedy měl cenu tisíce zlatých mincí, nebo jeho váha odpovídala váze tisíce zlatých mincí. Těchto tisíc zlatých mincí by mělo celkovou

¹ Podle číslování ČEP

² Pro podrobnější vysvětlení viz Adolf Novotný, *Biblický slovník*, heslo: Netinejští

váhu okolo 8,4 kg (jedna vážila 8,4 g). Je zde ještě zmínka o dvou předmětech z bronzu. Možná se jednalo o zbytky dvou bronzových sloupů, které stávaly u vchodu do chrámu (viz 1Kr 7,15-22).

Oněm dvanácti mužům Ezdráš připomněl, že jsou svatí Hospodinu a že i věci, které jim byly svěřeny, jsou svaté. Byli odděleni pro službu Bohu. Stejně tak i svěřené poklady byly odděleny pro službu Bohu. Tím spíš je měli po cestě bedlivě opatrovat, aby je mohli v pořádku předat předním kněžím v Jeruzalémě (srov. 2Tm 1,14; 1P 4,10).

4. Cesta do Jeruzaléma (verše 31-36)

Na vlastní cestu do Jeruzaléma se Ezdráš se svojí skupinou vypravil dvanáctého dne prvního měsíce. V předchozí kapitole jsme četli o tom, že na cestu nastoupili prvního dne prvního měsíce (viz Ezd 7,9), což je však pravděpodobně datum, kdy začalo jejich shromažďování u přítoku Ahavy. Ezdráš konstatuje, že Bůh je na cestě chránil: „ ... *ruka našeho Boha byla nad námi.* “ (v. 31, ČEP). Na cestě zřejmě byli nepřátelé a ti, kdo jim strojili úklady. Bůh je však bezpečně dovedl do cíle. I na naší cestě jsou a budou nepřátelé. V záloze na nás číhají ti, kdo by nás chtěli zviklat ve víře, kdo by chtěli znemožnit naši službu Bohu atd. Jde o neviditelné duchovní mocnosti, o nichž psal apoštol Pavel (Ef 6,10-17). Mohou působit mnoha způsoby, například prostřednictvím myšlenek, životních okolností, určitých lidí. Bůh nás však před nimi dokáže ochránit tak, abychom mu mohli sloužit bez zábran. Může nás ochránit na cestě, kterou je vlastně celý náš život víry v tomto světě. Jen abychom byli jako Ezdráš zaměřeni na konání Boží vůle. Po příchodu do Jeruzaléma patrně tři dny odpočívali. Čtvrtého dne byl všechný svěřený majetek za přítomnosti svědků předán v chrámu knězi Meremótovi za přítomnosti dalších mužů. Navrátilci pak přinesli v chrámu oběti Hospodinu. Až potom se obrátili na perské královské úředníky, aby jim předali královské rozkazy ohledně finanční podpory bohoslužby v jeruzalémském chrámu. A tato podpora byla také uskutečněna. Když chodíme po Božích cestách, můžeme počítat s Boží ochranou.

Otázky k zamyšlení a rozhovoru:

1/ Jak bychom měli postupovat, když nám určití služebníci ve sboru chybí?

2/ Kdy může být využití obvyklých zabezpečovacích prostředků projevem nevíry a kdy tomu tak není (v. 22)?